

»Här finns skogen, stenarna och havet, grundelementen som passar så bra till huset«, säger Nils Tunebjer, som spontant ropade in Vistet på aukton och sen inte visste var han skulle göra av det.

Huset som hittade hem

Efter flera år som nedplockad timmerhög restes Vistet på den perfekta tomten.

AV PETTER EKLUND. FOTO ÅKE E:SON LINDMAN

Vistet är huset som dök upp, köptes på impuls, övervintrade som timmerhög och blev det skönaste hus man kan bo i. Det är omisskännligt modernt, ändå med uråldrig kunskap i väggarna.

Huset ritades av Anders Landström och Thomas Sandell i ett samarbete med KTH och Svensk Form och var det första miljöcertifierade huset i Europa, helt byggt i trä och sten.

»Det skapades på ett månghundraårigt byggnadssätt. Varennda timmerstock är handplockad i Norrland, i fönsterbågarna är det kärnved, till och med taket är av helt obehandlat kärnvirke. Det är underbart vackert när det grånar«, säger Nils Tunebjer, som måste vara en av få som impulsköpt ett hus, dessutom på Fars dag.

Vistet byggdes ursprungligen upp för visning på Djurgården 1999. Nils Tunebjer var där och spanade och gillade huset, men hade inga husköparplaner. Samma höst skulle Vistet säljas på auktion. En kamrat till Nils tog med honom till auktionen och stack till honom en spade. När det var dags för budgivning var det pinsamt tyst.

»Jag är smålänning och har man varit på auktion i Småland »

Det 150 kvadratmeter stora Vistet, ritat av Anders Landström och Thomas Sandell, var det första miljöcertifierade huset i Europa.

svenska sommarhem

»Till och med taket är av helt obehandlat kärnvirke, det är underbart vackert när det grånar.«

Gästhusen ritades av Anders Landström för havstomten. Det blåser härute och man ville skapa ett gårdstun.

Mattorna i grönt och rött tar upp de grön-röda styrbord-babord-färgerna på havet. Man kan se 14 fyror och lysbojar från Vistet.

vet man att man måste vara bestämd, så jag viftade till med spaden. Nån annan pep i hörnet, jag höjde igen och en minut och 15 sekunder senare hade jag köpt huset. Alla andra hade fått tunghäfte. Där stod jag med Vistet, men ingen tomt«, skratrar Nils Tunebjer.

Det fanns en duktig timmerman som plockade ner huset. Man körde timret till ett sågverk i Vimmerby där det fick ligga på upplag medan man letade tomt.

I Kivik fick man inget bygglov, antagligen för att huset inte passade den lokala traditionen. Till sist fann man idealplatsen ute i havsbandet, på en gammal tomt med ett maskätet hus som revs.

»Här finns skogen, stenarna och havet, grundelementen som passar så bra till huset«, säger Nils Tunebjer.

Timmermannen arbetade i två år med att sätta ihop den vackra byggsatsen igen.

»Det var inga problem alls, men stockarna kan sjunka fyra, fem centimeter i början och måste hållas på plats med spel, annars bågnar fönstren och rutorna kan smälla.«

Historiskt var timmerhus recycle-konstruktioner som kunde »

»Det finns ingen isolering i väggarna, stockarna har dubbla dimensioner och klarar kylan utmärkt.«

Köksluckorna är i limmat kärnvirke, tunnt målad med linoljefärg. Köksbänken är av bockad järnplåt, en gammal metod: blästrad och behandlad med linolja och uppvärmd så att linoljan tränger in i porerna.

Bergvärme och vattenburen värme inne. Under fönstren ligger kanalerna tätare för att motverka kallfall vid de stora rutorna. Golv av jämtländsk kalksten.

flyttas, byggas till, kapas och kombineras med äldre eller nya stommar. Att timra hus var en konst som somnade in omkring 1900, men på 1950-talet startades kurser i timring igen och i dag lever kunskapen. För det moderna uttrycket har Vistet fått sin egen version av knutar, haklaxknut: ännu en av de mellan 250 och 300 olika typer av knutar som finns i landet. Färgsättningen med Falu Gul och vit linoljefärg ger en textil känsla åt Vistet, som om man spikat mattor på gavlarna.

»Det finns ingen isolering i väggarna, stockarna har dubbla dimensioner och klarar kylan utmärkt. Mellan dem ligger bara lindrev«, säger Nils.

Vistet är ett exempel på att moderna idéer finns att hitta i traditionen. Tyvärr finns det märkligt ont om exempel på det i de röda stugornas land.

Få tycks ha funderat över de möjligheter som timmerkonstruktioner ger. De är ju både självbärande, isolerande, ekologiska, vackra – och mobila. Kanske har vi fått för många taskiga prov på hur lador, härbren och visten har förvandlats till J.R.-vråkig nationalromantik. Vistet är något helt annat, en dubbelexponering av dåtidens klokskaper och framtidens drivna linjer.

